

TROMMELVLIES 26:

Inspiratie

Toen ik vannacht met de hond buiten liep (het was tien voor acht vanmorgen, maar dat gaat in mijn wazige brein nog door voor nacht), stond de maan vanillevlageel in de donkergrijze lucht. Onwillekeurig begon ik *Yellow Moon* van The Neville Brothers te neuriën. En gelijk wist ik waar ik het nummer van kende dat ik al sinds eergisteren niet meer uit mijn hoofd kon krijgen, *A change is gonna come*. Natuurlijk, ik wist wel dat het van Sam Cooke was, en dat ik het hem eergisteren had horen zingen. Maar er zat een andere, heel indringende versie in het archief van mijn geheugen. En dat was dus die van Aaron Neville met zijn ongelooflijke zangvogelstem.

Ik had het Cooke horen zingen in het prachtige tweede deel van *Het Uur Van De Wolf: Soul!*, de geschiedenis van de zwarte, populaire muziek in zes kloeke delen. Sam Cooke werd vermoord. Nu zit ik te luisteren naar *Requiem for a blackfella* van Big Low. Zegt genoeg.

Gisteravond heb ik trouwens nog zo'n fraaie documentaire zitten kijken, ook een Wolvenuur, over de in 2002 overleden Alan Lomax, onvolprezen verzamelaar van volksmuziek. Daarin zagen we hem na zijn beroerte, opgesloten in zijn eigen hoofd en niet meer in staat om over zijn grote passie te vertellen. De muziek raakte hem echter nog steeds, deed hem op de maat ervan meebewegen. De documentairemaker volgde in een oud VW-busje Lomax' spoor door Wales en Zuid-Europa, waar deze destijds overal authentieke volksliedjes zocht, en met microfoon en bandrecorder opnam en verzamelde. Om ze te redden.

We zagen de gewone mensen van toen, nu hoogbejaard, die bij de vragen over en de gedachte aan hun ontmoeting met Alan Lomax al die jaren terug, weer spontaan begonnen te zingen, te musiceren en te dansen. Wat échte muziek met je kan doen.

Dit soort documentaires laat me op een andere manier naar muziek kijken – en luisteren, vooral naar deunen en artiesten die ik al mijn hele leven ken. Of beter gezegd: dácht te kennen.

Het verhaal in *Soul!* was dat van een jonge, zeer getalenteerde zwarte zanger die vanuit de kerkelijke gospelcultuur uitgroeide tot het idool van een generatie jonge mensen, die amper tot geen zicht hadden op het zich ontworstelen aan hun kansloze bestaan. Met vanzelfsprekend de misselijkmakende beelden van de rassenscheiding in de Verenigde Staten van rond 1960. *A change is gonna come* wilde Sam Cooke dan ook geloven. Hij schreef het kort voor zijn gewelddadige dood, geïnspireerd door Dylan en dominee King. Het lied had een eerste stap kunnen zijn van zijn gepolijste soulrepertoire naar een schat aan maatschappijkritische, zelfbewuste teksten. Maar jammer genoeg was het gelijk de laatste.

Soundtracksuggestie tijdens het lezen van deze column: duidelijk *Bullet and a target* van Citizen Cope (maar *My blood* van The Neville Brothers mag ook).